

STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Appendiks til teknisk faktaark om opgørelsesmetode for aktivitetstal

Indeværende appendiks til *Teknisk faktaark om opgørelsesmetode for talmateriale* uddyber opgørelsesmetoden for årselever 2035 på de gymnasiale uddannelser og forklarer, hvordan der i beregningerne er lavet en omregning fra bestand i 2024 til bestand 2035 og videre til årselever i 2035.

Årselever som aktivitetsgrundlag

Det skønnede elevgrundlag i 2035 opgøres i årselever, da det er ambitionen, at talgrundlaget benyttes i den lokale omlægningsproces til at vurdere bæredygtigheden af institutioner og udbud.

Årselever er udtryk for en elev eller kursist, der gennemfører et års normeret undervisning opgjort på fuldtidsbasis, og udgør således en ensartet og sammenlignelig elevopgørelsesenhed på tværs af de relevante uddannelsesområder. Endvidere er årselever den primære tilskudsudløsende aktivitetsenhed på institutionerne, som de selv indberetter. Vurderinger af institutioners økonomiske sårbarhed tager i høj grad også udgangspunkt heri.

Opgørelsesmetode for årselever på de gymnasiale uddannelser 2035

Grunddata er bestanden på gf1 og 1.g på hf (15-18-årige), hhx, htx og stx pr. 30. september 2024, som i talmaterialet – ud fra en række antagelser og valg – fremskrives til årselever 2035.

Antallet af årselever i 2035 er beregnet ved demografisk fremskrivning af antallet af elever i 1.g fra 2024 til skøn for antal elever i 1.g 2035. Herfra er årselever beregnet på baggrund af sammenhængen mellem 1.g bestanden 2035 og det samlede skøn for antal årselever på landsplan samme år. Det samlede skøn for antal årselever 2035 er hentet fra de meget overordnede og samlede skøn for elevstrømme ifm. reformen, som også er anvendt i reformøkonomi. Beregninger er foretaget separat for hver gymnasial uddannelse. Det beregnede skøn for antal årselever 2035 er således udtryk for det samlede antal årselever på uddannelserne på tværs af årgange opgjort for hver enkelt institution (og afdeling).

Beregningsteknisk sker konverteringen fra bestanden i 1.g. til årselever ved en række uddannelsesspecifikke *årselevsnøgler*. Årselevsnøglerne opgøres per uddannelse og er beregnet pba. den skønnede elevvolumen fra reformøkonomien, hvor de udtrykker størrelsesforholdet mellem den skønnede bestand i 1.g. 2035 og det samlede skønnede antal årselever 1.-3.g i 2035 for den enkelte institution (og afdeling).

Bestanden pr. 30. september er valgt som udgangspunkt for skøn for årselever 2035, da bestanden vurderes at give det bedst mulige skøn for den årsaktivitet, som er tilskudsudløsende

for undervisningstaxameter. Et bestandsnedslag pr. september følger dog ikke elever helt fra uddannelsesstart og til uddannelsens fuldførelse (oftest i juni). Årselevsnøglerne kan derfor ikke benyttes som udtryk for det samlede frafald eller den samlede fuldførelse for de enkelte uddannelser.

Brug af årselevsnøgler er et af de elementer, der gør, at talmaterialet skal anvendes varsomt, da nøglerne er regnet på landsplan og dermed ikke tager højde for institutionsspecifikke forhold. Det kan blandt andet være institutionsspecifikke forhold omkring søgning og frafald, hvor institutionen afviger væsentligt fra landsgennemsnittet. I disse tilfælde kan nøglerne give et upræcist skøn for årselevaktivitet 2035 på den enkelte institution.

Der henvises desuden til *Teknisk faktaark om opgørelsesmetode for aktivitetstal*, hvor der er redegjort nærmere for metodiske valg, forbehold mv.

Årselevsnøglerne

Årselevsnøglerne udtrykker størrelsesforholdet mellem den skønnede bestand pr. 30. september 2035 og det skønnede samlede antal årselever på uddannelsen 2035. Det er særligt frafald mellem bestandsnedslagene i hhv. 1.g, 2.g. og 3.g, som vil få antallet af årselever for en elev, der tilgår de treårige gymnasiale uddannelser til at være under 3. Derudover bemærkes, at årselevsnøglerne tager højde for indførslen af et skærpet karakterkrav på de treårige gymnasiale uddannelser, da årselevsnøglerne er beregnet på en fremskrivning af de elever, der skønnes at opfylde et skærpet karakterkrav.

Særligt om årselevsnøglen på epX

Henset til at epX endnu ikke er en uddannelse, der eksisterer, er det nødvendigt at foretage nogle metodiske valg for at kunne beregne årselevsnøglen for epX. De skønnede epX-elever består af elever, der i dag går på gf1 og toårig hf (i alderen 15-18 år) samt elever på stx, hhx og htx, som ikke skønnes at opfylde et skærpet karakterkrav. Den samlede årselevsnøgle for epX tager udgangspunkt i en række særskilte nøgler for hver af disse forskellige uddannelser, som de skønnede epX-elever går på i dag. De beregningstekniske antagelser for de enkelte uddannelsesgrupper er listet her:

- Stx, htx og hhx (frafalder pga. skærpet karakterkrav): Årselevsnøglen baseres på størrelsesforholdet mellem (1) skønnet antal elever i bestanden i 1.g 2035 som frafalder pga. skærpet karakterkrav og (2) det skønnede antal årselever på tværs af 1.g, 2.g og 3.g det samme år (2035) for samme elevgruppe. Årselevsnøglen er opgjort særskilt for hver af de treårige gymnasiale uddannelser (stx, hhx og htx).
- Toårig hf: Årselevsnøglen beregnes ved størrelsesforholdet mellem bestanden i 1.g og det samlede antal årselever på tværs af 1.g og 2.g på hf.
- Gf1: Da forløbet i dag har en varighed på 20 uger, som ikke er sammenligneligt med strukturen for de nuværende gymnasiale uddannelser, anvendes årselevsnøglen for hf.

Den samlede årselevsnøgle for epX er et vægtet gennemsnit af disse særskilte årselevsnøgler for de forskellige uddannelser. Derudover er det beregningsteknisk lagt til grund for den samlede årselevsnøgle, at 40 pct. af bestanden på 2. år af epX også indgår i bestanden på 3. år af

epx, dvs. at det beregningsmæssigt er antaget, at 60 pct. af eleverne på epX ikke fortsætter på overbygningen efter de første to år. Årselevsnøglen for epX, som er anvendt i beregningerne, er derfor markant lavere end for de treårige gymnasiale uddannelser, da størstedelen af eleverne skønnes at tage en toårig epX.

Tabel 1. Årselevsnøgler anvendt i talmaterialet til konvertering af 1.g bestand i 2035 til årselever i 2035.

Uddannelse	Årselevsnøgle
Epx	2,07
Hhx	2,84
Htx	2,81
Stx	2,90
2-årig stx	1,89
Pre-IB	0,89
Internationale gymnasiale uddannelser*	1,68

Anm.: *) Internationale gymnasiale uddannelser består af Dansk-Fransk Bacalauréte og EB/IB. Årselevsnøglen beror på bestandsovergang for EB/IB.

Boks 1: Regneeksempler: Omregning af bestandstal 2024 til årselever 2035.

Der fremgår regneeksempler for både en institution og et byområde. Det skyldes, at den skønnede aktivitet for de treårige gymnasiale uddannelser udregnes for den enkelte institution, mens den skønnede aktivitet for epX kun opgøres på byområdeniveau.

Eksempel 1) Omregning af stx-aktivitet på institution A.

Institution A har i 2024 130 1.g. elever på stx. Disse 130 elever fremskrives til 2035, og som følge af demografi samt skærpet adgangskrav skønnes det, at institutionen har en 1.g. bestand på 100 elever. Disse 100 elever konverteres til 290 årselever ved brug af årselevsnøglen for stx ($100 \cdot 2,90$), jf. tabel 1. Disse 290 årselever offentliggøres afrundet som 290 årselever i talmaterialet til brug for omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet. De 290 årselever udtrykker således den beregnede samlede skønnede bestand for institutionen (eller afdelingen) på tværs af 1. til 3. g 2035.

Omvendt er det tillige muligt at benytte årselevsnøglen til at finde det bagvedliggende skøn for 1.g bestanden 2035 ($290 \text{ årselever} / 2,9 \text{ årselevsnøgle} = 100 \text{ 2035 bestand}$).

Eksempel 2) Omregning af epX-aktivitet i byområde A.

I byområde A skønnes der i 2024 at være i alt 250 elever til første årgang af epX. Ved den demografiske fremskrivning til 2035 reduceres antallet til 220 elever. Disse 220 elever konverteres til 455,4 årselever ved brug af årselevsnøglen for epX ($220 \cdot 2,07$). Disse 455,4 årselever offentliggøres afrundet som 460 årselever 2035 i talmaterialet til brug for omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet.